

izhaja vsak turek, četrtak in sobota. — Cena: Za celoletno 56 K, za pol leta 28 kron, za četrti leta 14 K, za 1 mesec 5 kron. Posamezna številka stane 60 vinarjev. Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strossmayerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 45 v od 1 mm, za poslane, naznanih občnih zborov, naznanih o smrti, zahvale itd. 75 v od 1 mm, za reklamne notice med tekstom 3 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 6 K. Pri večkratnih objavah popusti. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU.

ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Proti kompromisu glede Reke.

Načelstvo JDS. je sprejelo na svoji seji dne 8. aprila po obširni razpravi o našem zunanje-političnem položaju sledečo resolucijo:

Načelstvo slovenskega dela JDS. smatra za svojo dolžnost, da v odločilnem trenutku protestira proti vsakemu popuščanju v vprašanju zapadne meje, zlasti pa glede Reke. Nenaraven kompromis, ki bi dal Italijanom suvereniteto nad Reko ter nas oropal Liburnije, pomeni gospodarsko propast velikega dela Jugoslavije, zlasti pa ožjega slovenskega ozemlja ter izroča tujemu gospodstvu še nadaljnjih preko stotisoč jugoslovanskih duš. Globoko vznemirjene vsled poročil, da vlada brez zaslisanja ministra zunanjih zadev odloča o takem kompromisu, nas navdajajo s strahom izjave ministra dr. Korošca na shodu zaupnikov SLS, ki govorijo o popuščanju naše vlade, kakor o gotovem dejstvu, izjave, ki so v nasprotju z nedavno obljubo ministra Spaljkoviča v Narodnem predstavniš-

stvu, da bo sedajna vlada nadaljevala odločno zunanjo politiko Davidovičevega kabineta in s slovesnim proglašenjem, ki ga je podal predsednik Narodnega predstavništva v imenu vseh parlamentarnih strank. Vlado, ki ne bi neizprosno zastopala življenjskih interesov našega naroda niti toliko, kolikor nam jih priznava Wilson, bi upravičeno zadela obtožba narodnega izdajstva. Vrhutega smatramo, da se nahaja sedanja vlada v krizi in da že vsled tega ne more storiti v tako velikih državnih vprašanjih, kakor je reško, nobenega odločilnega sklepa.

Ogromna večina našega naroda — brez razlike plemen in stanov — zahteva, da ostanemo v vprašanju Reke trdni na stališču odklonitve vsakega kompromisa, ter je prepričana, da bi bilo popuščanje sramotno za Jugoslavijo. Zato rotimo odločujoče činitelje, naj se brez obzira borijo za našo Reko in odklanjajo vsak gnij in nečasten kompromis.

Skrbimo za našo mladino.

Nedavno smo objavili poročilo o shodu akademične omladine v Celju, ki študira na Dunaju in v drugih mestih izven države in ki ogorčeno protestira proti postopanju sedajne vlade, katera ne le, da ne podpira tega dijaštva, ampak mu celo brani izvoz živil, katera si je samo nakupilo za dunajsko menzo.

Dunajski list »Jugoslavenska Straza« piše o vprašanju podpiranja našega dijaštva med drugim sledeče:

»Država mora podpirati dijaštvo, ker ne sme pozabiti, da mnogi izmed njih gredo neposredno v državno službo kot uradniki, nekateri bodo poklicani celo za krmilarje države. Posredno pa služi vsa inteligenca narodu. Država je torej dolžna, odgojiti svojo inteligenco in ji vliči ljubezen do države v srca. Ne sme je pa odbijati od sebe. To pa stori, če vidi, da se vsaka država briga za svoje dijake, da celo Avstrija bolje podpira svoje dijake nego Jugoslavija. Naši dijaki odkrito izpovedajo, da stradajo...«

»Vsi smo se zgražali, ko je bivša Avstro-Ogrska hotela uničiti našo mladino ne samo moralno, ampak tudi telesno, in apelirali smo na čute človekoljubja — tujcev. Sedaj pa naj apeliramo na člove-

koljubje naše vlade? Mar vlada ne pozna sama svojih dolžnosti?»

»Na izgovore, da našim dijakom ni treba študirati na Dunaju, ni treba mnogo odgovarjati, ker to lahko poreklo le oni, ki vseučilišča niso videli ali ne vedo, kaj je znanost. Pozabljajo ljudje na važnost velikega mesta, inštitutov, cenejših pomožnih sredstev, knjižnic, profesorjev svetovnega glasu itd. In oni, ki mislijo, da se morajo dijaki vrniti domov, ali so so premislili kedaj, kam bodo dijake dali? Ali mislijo otvoriti še kakšno vseučilišče?»

»V Pragi so v spomin 70-letnice predsednika Masaryka ustanovili fond za podpiranje čeških dijakov. Pozivu so se odzvali takoj vsi češki denarni zavodi, trgovski in industrijski zavodi. Ali bi se ne moglo kaj takega poskusiti tudi pri nas, da se vsaj vidi patrijotičnost naših ljudi?»

Vlada mora vsekakor takoj pomagati.

In v članku »Naše dijaško pitanje« piše isti list:

»Stanje naših dijakov je bedno in treba jim je pomagati, če hočemo, da se dobro in vestno pripravijo za svoje bodoče poklice. Drugače bodo prisiljeni, da se ne uče, ampak da si iščejo zaslužka v

njegov modri hlapec sta se veselila bogatega žita, ki ga je bilo toliko, da jima ni šlo v shrambo. »Škoda toliko kruha«, je dejal kmetič, »tega ne pojem vse svoje življenje.« Vražji hlapec pa se je zamislil in dejal: »Če ga ne moreš pojediti, lahko ga popiješ. Tako ga boš lahko porabil, obenem pa se boš tudi naveselil in jaz s teboj.« Zadnje besede je dejal potihoma in zaškrtnil z zobmi. Tako je naučil kmetiča, kako je treba delati žganje. Kmetič je skuhal mnogo žganja iz svojega žita, a vražji hlapec mu je pomagal s praviim vražjim veseljem. Kmetič je pokusil pijačo. Potem ga je vedno pokušal in pil, pil... Tedaj je letel vrag k svojem mojemu satanu in ga obvestil: »Kmetič je tvoj, on pije...«

Mojster satan je hotel, da sam to vidi. Vrag ga je peljal v kmetičevo koč. Sedel je s predstojnikom pri steklenici žganja in oba sta pila čašo za čašo. Kmetičeva žena je točila. Ko je z negotovo roko razlila žganje, se je kmetič razjezil in zakričal: »Neumna stvar, pazi, ali te moram jaz učiti!« Satan se je sladko nasmijal.

Tedaj je potrkal na vrata siromak in poprosil za košček kruha.

»Jaz ne morem rediti vseh, ki so lačni!« je zakričal kmetič in zaloputnil vrata tik pred siromakovim nosom. Satan si je zadovoljno pomel roke.

tihotapstvu in zakotni trgovini.

V Beogradu so dijaki dobro oskrbljeni, v Zagrebu in Ljubljani nekaj slabše, za one pa, ki študirajo v inozemstvu, se nihče ne briga. Zakaj to? Zakaj se ne meri vsem z isto mero? Kaj hočejo n. pr. jugoslovanski dijaki na Dunaju (kjer jih je nad 700) početi, če jih država ne podpre s hrano? S 400 K mesečne stipendije si tu ne morejo kupiti hrane, v mestu, čegar zastopniki beračijo po celi Evropi za skorjico kruha? Jugoslavija — če ne bi drugega ničesar imela — ima vsaj dovolj hrane, da pošlje svojim dijakom, par vagonov živil, da ne poginjajo gladi!

Naj pomislijo »patres patriae«, da jugoslovanski dijaki na Dunaju žive od dveh peščic fižola dnevno in da mesa že od Božiča 1919 niso poskusili, dočim v vsaki trgovini vidijo slanino, suho meso, klobase itd., ki so jih različni Kolini in Morgensterni pritihovali iz Jugoslavije. Naj pomislijo, kako to na mladino vpliva? Ali ni sramota za Jugoslavijo, da morajo njeni dijaki prositi pri dunajskem »Ernährungsamt« za pomoč, da ne umrejo gladi, da jim posodi nekaj hrane?

Naj se ozre v tem oziru naša vlada v avstrijsko, ki — dasi sama skoro ničesar nima — vendar podpira mnogo svojih dijakov z denarjem in živili, tako da njeni dijaki dobivajo dvakrat v tednu meso! Naj preneha končno nebržnost za naše dijaštvo. S tem odbija država dijaštvo od sebe, kar ima lahko za domovino zelo slabe posledice. Kdo naj še apelira na nacionalno zavest in patrijotizem onih, ki vsled brezbržnosti lastne države morajo stradati? Caveant consules...«

Boljševizem, demokracija in slovanska politika.

(Iz govorov ministra za zunanje stvari dr. Beneša in poslancev dr. Kramara, dr. Ant. Hajna in Fr. Sisa v čehoslovaškem narodnem shromajdenju.)

(Konec.)

Kar izvaja Lenin, to je stari carski režim. Samo, da je uprava tu krajša. Namesto, da bi poslali delinkventa v Sibirijo, ga na mah ustrelijo. Tudi glede podkupljivanja imamo stari ruski režim in sicer v najgrandioznejši meri, katero je bilo kedaj videti. Če je bilo kedaj rečeno o Turčiji, da je tamkaj krutovlada, olajšana z bakšišem, moram reči, da to zgineva kakor senca pred tem, kar je v Rusiji. In če vprašate ljudi, kako so prišli semkaj iz Rusije, vam smehljaje odgovorijo: Kako sem prišel? Denarja je stalo.

Kmetje so dalje pili. Drug drugega so hvalili in se postavljali s svojo modrostjo. Vrag je dejal svojemu mojstru: »Pazi, zdaj so lisice, kmalu postanejo volkovi.« In res! Od hvale so prešli k zbadanju. Kmetič se je tako razljutil, da je z roko udaril svojega prijatelja. Satan se ni mogel več vzdržati od veselja. Vrag pa mu je dejal: »Počakaj, volčje bodo kmalu postali svinje.«

Da bi se kmet maščeval za udarec z roko, je vrgel steklenico na gostitelja. Ta je ubežal. Kmet je planil za njim. Begunec je padel. Ta se je vrgel nanj. Oba sta se valila po cestnem blatu in obležala. Satan je potrepljal vraga po ramenu: »Gotovo si žgal to pijačo iz lisicje, volčje in svinjske krvi.« »O ne,« je pripomnil vrag zadovoljno, »to pijačo je pekel človek iz svojega vsakdanjega kruha. Lisicja, volčja in svinjska kri niso v pijači, ampak v človeku. Človek se premaguje, ker je močan. Toda kadar pije moje žganje, tedaj se ne more obvladati, nego se zveri v njem osvobodi! Pusti, da ljudje pijejo in tvoja žetev bo obilna.«

Satan je navdušeno objel vraga. Tedaj je pozval vso vragjo družbo. Pred vsemi zbranimi je podal satan vragu najvišje odlikovanje in je dejal: »Od vseh vas vragov je moj najboljši sluga vrag žganja, ki je zmagal s čašo, a za njim še le pride ves ostali pekel.«

V tem oziru ni nobenega dvoma, da se izpolnjuje to, kar je junija minulega leta izjavil minister Tretjakov, da bodo skoro zapustili v Rusiji komunistične principe, ker je prešlo bogastvo moskovskih kupcev že davno v roke vrhnih komisarjev sovjetske vlade. Kmetje so premožni in vso ljudstvo je danes premožno, ker v Rusiji danes vsak špekulira, ne samo oni veliki, ampak še bolj tisti mali. — Tam špekulira vsaka kuharica, vsaka dekla, vsak mali uradnik, vsak polciist — vsi špekulirajo in postajajo vsled tega privrženci individualističnega kapitalističnega režima. Vse to pelje k temu, da bo šlo tako dalje, da bo boljševizem carski režim brez carja ali s carjem Leninom ne samo v administrativi, ampak tudi v kapitalizmu. Toda jaz upam, da se bo to podrl. To je moja trdna nada in moram reči, da ne vidim naše bodočnosti varne, če ne bo reda v Rusiji.

Za nas je edina rešitev demokratična, svobodna, slovanska Rusija.

Samo to nas bo rešilo pred zvezo Rusije z Nemčijo, samo na ta način je mogoče, da rešimo problem, o katerem je govoril minister zunanjih zadev na ta način, kakor to odgovarja našem slovanskemu stališču.

Reči moram, da imam gotove dvome o drugi kategoriji srednjeveške, romantične politike; o socialni politiki si mislim, da se moderna politika ni porodila še le po vojni. Ta je zelo stara. Jaz sem jo prinesel v realizem, ker sem slučajno študiral Šmolerja in druge. Masaryk se je pečal bolj s filozofijo. V tej stvari ne vidim toliko romantike pred vojno in toliko modernega danes. Moderno je danes to, da mečete proti razumni socialni politiki v svet neorganično reševanje problemov, katero nas lahko popolnoma uniči. Glavni pogoj cele naše politike je ta, da bi bili zmogni za reševanje problemov, katere imamo za to, ker bomo eksportna dežela. Naše eksportne dežele, katere brez bivšega avstrijskega ozemlja sploh nikamor ne bodo mogle brez colnine izvažati, se bodo mogle na vseh teritorijih, kjer smo poprej gospodovali, še le bojevati. Zato se bojim vseh eksperimentov in prevratov, ker bomo v najkrajšem času, ko se bodo začeli deliti svetovni trgi in ko bo silno važno, če bomo tam pravočasno ali ne, lahko zgubili svojo produktivno silo in eksportno zmoglost.

Gledé romanticizma, ki bi mi ga rad napravil minister Beneš, pa povdarjam, da je bilo možno boljševike premagati, napaka je bila le v tem, da niso zavezniki takoj na jesen, ko so bili naši fantje v Samari, posegli vmes.

Če pravi gospod minister, da niti Kolčak, niti Denjikin nista imela zadostnih moči za organizacijo, ima on prav. Nista jih imela zato, ker so bile vse moči bodisi v tujini, bodisi pa ustreljene od boljševikov, oziroma so bile v dveh ali treh armadah. Rusija, ki trpi na velikem pomanjkanju inteligenca, katera je imela tri armade, sovjetsko, Denjikinovo in Kolčakovo, katera je imela celo inteligenco v tujini, je danes v takšnem stanju, da pri najboljši volji in najgenialnejših zmoglostih ne more ustvariti organizacije, kakor bi jo bilo želeli. Bilo bi mogoče ustvariti policijsko organizacijo, za to pa je treba, da bi imel Denjikin dovolj orožja in municije. Upravnega problema, pa ni mogoče rešiti samo z delom, ampak tudi z mislimi. Tu sta dva principa: princip starega centralizma in princip decentralizma, princip pravičnosti k narodom in princip rusifikacije. Te probleme je treba najprej rešiti.

Ako ne bode Rusija pravična k vsem narodom, potem ji ne pomaga nobeno drobno delo, ker bo vse tako gnilo, da se bo pri najbližjem stresljanju vse popolnoma zgrudilo. Najprej treba rešiti ta veliki problem, ki je v zvezi tudi s slovansko mislijo, kajti decentralizacija Rusije in pravičnost k posameznim ruskim narodom je obenem rešitev slovanskega problema. Slovanski problem ne more

Prvo žganje.

Črtica. Spisal Lev N. Tolstoj.

Siromašen kmetič je šel nekega dne na polje na delo. Za kosilo je imel s seboj samo košček suhega kruha. Skril je kruh varno v nek grm, prijel za plug in vesel pogljal svojega konja.

Po preteku dveh ur sta se utrudila od najtežjega dela kmetič in konj. Konj se je pasel po livadi, kmetič pa je stopil do grma. Iskal je svoj kruh, toda ni ga našel. Medtem, ko je seljak oral, je šel mimo grma vrag. Ta je vzel kruh in se skril za grm misleč, da se bo naveselil, ko se bo kmetič hudoval. Kmetič pa je dejal samo: »Gotovo ga je kdo vzel, ki je bil lačen.« Lahkega srca in praznega želodca je nadaljeval svoje delo.

Vrag je bil na ta način prevarjen. Odšel je k svojem mojemu satanu in mu povedal, da kmetiču ne more do živoga. »Nevrednež,« je zagrmel satan na ubogega vraga, »če mi v teku treh let ne pridobiš kmetiča, te bom potopil v vodi!«

Mali vrag se je ustrašil. Misli je in misli, kako bi zadovoljnega kmetiča pridobil za satana. Končno se je spomnil. Oblekel se je v kmečko obleko in šel h kmetu za hlapca. Ker je bilo videti, da bo suha letina, je svetoval hlapec kmetiču, naj poseje žito v vlažni zemlji. Vse-povsodi so imeli slabo žetev, le kmetič in

biti rešen, če največji slovanski narod ne uvidi in ne prizna, da je enakovreden drugim narodom, tako da morajo biti ostali narodi njemu enakovredni in svobodni in da noče vplivati na njihovo politiko, ki izhaja iz njihove sile in ogromne številnosti. To so principi, ki morajo biti rešeni. Organizacija dela, uprave, trgovine, produkcije — to ni nikaka slovanska politika, to je češka, ruska, jugoslovanska politika itd., katero moramo izvajati vsi, tudi vsak neslovanski narod. Čim močnejši bomo mi, tem močnejše bo Slovanstvo.

Govoril bom še o notranjem problemu. Gospod ministar ga je nazval slovanski problem, jaz bom formuliral, kako si jaz predstavljam slovanski problem.

Ne morem soglašati z našo politiko, če ta pravi, da se noče vmešavati v notranje ruske zadeve. To je načelna napaka. Kajti boljševizem ni samo vprašanje dveh strank v Rusiji.

boljševizem je bil že od svojega začetka svetovni problem.

problem svetovne politike in svetovnega prevrata; to ni bilo nobeno notranje vprašanje Rusije, to je bilo samo geslo za komodnost in nedelnost zaveznikov. Naša dolžnost je bila, biti proti boljševizmu, ker so izdali Slovanstvo in zaveznike, ker so za denar prodali Rusijo Nemčiji. To se je videlo jasno po objavljenju računov, ki so bili vedeni pri neki stockholmski banki med Nemci in ruskimi ljudmi. Dobil sem v roke Milinkovo knjigo, iz katere je videti, da so vse delali po načrtu iz inicijative Nemčije. Stališče, da je boljševizem notranja zadeva Rusije, sem smatral za največjo napako, ker nam je onemogočilo nastop naših vojakov v času, ko je bilo to mogoče. Če smo enkrat videli, da ogroža boljševizem celi narod in mir cele Evrope, bi ne smeli gledati na to, če ima Kolčak tak ali tak nos, ampak bi morali nastopiti proti politični nevarnosti, da bi boljševizmu ne sledila reakcija in zveza Rusije z Nemčijo, ter postala naša situacija naravnost obupna. Vprašanje pa je, kako bomo uredili mi svoj boljševizem doma. Mi plešemo po sodu smodnika in se moramo zato izogibati vsemu, kar bi povzročilo eksplozijo.

Moram vnovič poudariti, da bi si želel malo jasnejše označenje naše zunanje politike, kakor samo to, da je to politika novega režima. Besede o organizaciji izvoza mi ne zadostujejo, kajti samo dobra in močna država more voditi dobro politiko. To je politična abeceda, preostaja pa še velik svetovni problem. Na eni strani imamo premagano Nemčijo, ki misli na revanšo, na drugi strani negotovo Rusijo, ogroženo s svojim neredom, do dna duše ogorčeno radi nevhvaležnosti zaveznikov za vse, kar je za nje storila. In potem imamo jugoslovanski problem! In problem Poljske. To so stvari, ki nam kažejo, da nam samo upravne zadeve ne zadostujejo. Mi moramo vendar k tem velikim vprašanjem zavzeti stališče in delati takšno politiko, da ne ostanemo v tem problemu osamljeni in v takšni poziciji, ki bi lahko pomenila našo odgovornost. Dozdeva se mi, da se bo boljševizem zgrudil sam v sebi in da bo izšel iz njega slab kapitalizem, slabši kot prej, da se bo iz tega razvila reakcija, ki bo nato vedla k monarhizmu. Tega se bojim. Ni dvoma, da je monarhizem dvoji. Bodisi moderni, angleški monarhizem, kakor se mi je pravilo to od Denikinovih monarhistov, ali stari monarhizem nekoliko vojakov, ki se borijo na enem krilu Denikinove armade.

1914—1920.

Meseca julija 1914 je dr. Koroščeva stranka izdala sledečo okrožnico: **Strogo zaupno!**

Gospodom zaupnikom SLS.

Grozodejstvo v Sarajevu, živinsko surovi umor plemenitega in mogočnega zaščitnika Slovencev in Hrvatov ter njegove prebлага soproge, je razkrilo rakano na narodnem telesu Jugoslovanov:

Hudodelsko velesrbsko zaroto.

Nobenega dvoma ni, da deluje ta zarota tudi na Slovenskem in skuša na prikupljiv način zvesti slovenski narod od tuji svoj Veri in Avstriji. V tem zmislu delujejo razni listi, ki se sicer včasih potuhnejo, njihova glavna smer pa je dosledno obrnjena na razkristjanje ljudstva in otrovanje s strupom velesrbskega protislavstilskega nacionalizma.

Gre se za zaroto zoper obstoj katoliškega slovenskega naroda.

V tej resni uri je v prvi vrsti dol-

nost SLS., da obvaruje naše ljudstvo preteče mu nevarnosti.

Obračamo se do vseh naših zaupnikov z nujno prošnjo, da posvečajo tej zadevi največjo pozornost in o vsem, kar izvedo, nemudoma poročajo tajništvu SLS. v Ljubljani. Zlasti se prosi poročiti o sledečih točkah:

- 1.) Ali se opaža v Vašem kraju kak pojav v zmislu **Velesrbsstva**, odnosno protislavstva? Od katere strani?
- 2.) Ali se razširja v Vašem kraju časopisje? Kdo je razširja?
- 3.) Kdo je v Vašem kraju naročnik kakkega slabega lista, kot so: »Slovenski Narod«, »Dan«, »Naš glas«, »Slovenski Dom«, »Učiteljski tovariš«, »Sava«, »Zarja« itd.?
- 4.) V katerih gostilnah ali drugih javnih prostorih je kak tak list razporežen in kateri?

Prosimo za najnujnejši odgovor na ta vprašanja, da bo vedelo strankino vodstvo v pravem času ukreniti vsa potrebna sredstva.

Domovina je v nevarnosti, tedaj vsi možje na krov!

VSE ZA VERO, DOM, CESARJA!

V Ljubljani, meseca julija 1914.

Na zboru zaupnikov SLS v Ljubljani 7. apr. 1920 pa je dr. Korošec govoril med drugim:

»Sedaj pa, ko napadajo nas, ko nas hočejo odtujiti od naših srbskih bratov, ko hočejo zanesti sovražstvo med naše in srbsko ljudstvo . . .«

Upamo, da se niso obrnili želodci onim gg. zaupnikom, ki so l. 1914 dobili gornjo okrožnico in sedaj poslušali Koroščevo limonado.

Politične vesti.

Položaj v Beogradu. — Regent posreduje. Regent je poveril dr. Ribarju pogajanja glede vlade. Dr. Ribar je ista vpeljal in prepustil nadaljno vodstvo zopet regentu, ki se z vso energijo trudi sporazumeti stranke, da sestavi skupni, bodisi medstrankarski ali izvenstrankarski kabinet. Ponovno je poklical Draškoviča, Davidoviča, Trifkoviča i. dr. k sebi. Dosedajni poskusi so bili brezuspešni, ker demokracija zahteva, da najprej odstopi dosedajna vlada, česar pa ta noče storiti, ker pravi, da ni v krizi.

Odločitev v reškem vprašanju je stopila v zadnji stadij. Radi tega je sklenil zagrebški medstrankarski odbor organizirati veliko manifestacijo vseh strank in slojev, ki se naj vrši 11. tm. ob pol ednajsti uri z namenom, da prepreči nadaljno popuščanje v jadranskem vprašanju. Slične manifestacije so zasnovane tudi v Beogradu, Nišu, Osijeku, Sarajevu in Splitu. Povsod se bo zahtevalo Reko s pristaniščem za nas, ker je to naša življenska potreba.

Spopadi med Francozi in Nemci so se vršili na različnih krajih v Frankfurtu, pri čemer je bilo več Nemcev ranjenih in tudi nekaj ubitih. Zvečer 8. tm. je bil zopet mir.

Italija. Poslanska zbornica je imela 30. tm. burno sejo, v kateri je socialistični poslanec Lazzari ostro kritiziral vladno politiko, ki dela propagando za črnogorskega razkralja Nikito in ga podpira. Grajal je tudi ostalo delovanje vlade ter ji predlagal nezaupnico. Komaj z 250 proti 195 glasovom je bila zaupnica sprejeta. Nato je Nitti seje zbornice odgodil do 20. tm.

IZ KOROTANA.

Kdaj bo ljudsko glasovanje na Koroškem? Kakor čujemo, bo ljudsko glasovanje v coni A na Koroškem izvedeno tekom prihodnjih 2 mesecev in bo vsled tega naše vojaštvo že v prihodnjih dneh zapustilo svoje tamošnje postojanke. — Varnostno službo prevzame policija in orožništvo.

Iz Borovlj poroča mariborski list »Draupost«, da se tam puškarska industrija, odkar je okraj pod Jugoslavijo, z izredno naglo razvija. V istem času se je, odkar so Borovlje po dnošo državo, izvozilo za 700 pušk več kot poprej. Še nikdar ni bilo v Borovljah tako malo že izgotovljenih pušk v zalogi nego danes. Iz tega lahko prebivalstvo tudi pri plebiscitu sklepa, kje bo imelo več koristi, ali v Jugoslaviji ali v Avstriji.

Podpirajte „Jugoslovansko Matico!“

MARIBORSKE NOVICE.

Trgovski nastavitenci, ki so bili v stavki, so se dne 7. tm. na podlagi sporazuma vrnili zopet na delo.

III. simfonični koncert se vrši danes 10. tm. ob 8. uri v veliki Götzovi dvorani. Za razumevanje Smetanove skladbe »Ma vlast« bo na razpolago tudi slovenski in nemški tekst in pojasnila.

Sport. Na velikonočno nedeljo igrala sta nogometna kluba »Rapid I.« iz Maribora in »S. K. Zmaj« iz Zagreba na Teznu zanimivo in vseskozi čisto igro pri kateri je zmagal »Rapid I.« z 3 : 1. Meseca januarja tl. je »Rapid I.« podlegel v Zagrebu z 1 : 3; tem večje zanimanje je bilo torej za njegov novi uspeh.

CELJSKE NOVICE.

Pozor pred goljufi kot policijskimi organi! Od državne policije v Celju smo dobili sledeči dopis: Dogodilo se je v zadnjem času slučaj, da so se dosedaj še nepoznani zlikovci (v vojaških oblekah) v železniških vozovih, na železniški progi od Zidanega mosta do Špilja in od Celja do Dravograda izdajali za policijske organe, ter so pri tem odnesli potujočemu ljudstvu večje množine vsakovrstnega blaga. V svrhu preprečenja, da bi ne postal eden ali drugi potnikov žrtev te vrste ljudij, se opozarja občinstvo, da mora imeti vsak javni organ izkaznico pri sebi. Svetujemo zatagadelj občinstvu, da zahteva pri vsakem pregledu oziroma zaplenitvi blaga od dotičnega stražarja, da mu pokaže svojo izkaznico, ter se je le v slučaju, da je ista pravilno z uradnim pečatom opremljena, od okrajnega glavarstva, policijski oddelk v Celju izdane, uradnemu organu pokoriti, drugače pa ni treba blaga nikakor oddati, temveč železniškemu sprevodniku oziroma postajenačelniku prihodnje postaje ali pa policijskemu organu ali orožnikom, če bi bili slučajno v bližini, zadevo javiti.

Komorni večer se vrši 17. aprila ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela Union. Nastopi znana koncertna pevka gospa prof. Družovičeva, dalje klavirni virtuozi Frisch, violinski virtuozi Šleis, solo-plesalec Pečnik in mali ljubki 5- in 6-letni plesalki Božica in Zlatica Markač, ki ste v mariborskem mestnem gledališču pri premijeri »Pepeluha« z velikim uspehom nastopili. Večer obeta umetniško lep užitek. Predprodaja vstopnic pri gospe Deisinger, Gregoričeva ul. 3.

Koncert »Celjskega pevskega društva« ima se vršiti že tekom prihodnjega meseca. Zato se pozivljajo vsi pevci in pevke, da se vaji, ki se vršijo ob ponedeljkih in petkih za mešan in ob sredah za moški zbor, vsakikrat ob 8. uri zvečer, polnoštevilno in točno udeležujejo.

Koncerti v mestnem vrtnu se vrše, pričenši od jutri naprej, vsako nedeljo od 11. do 12. ure v prid Olepševalnemu društvu. Občinstvo, ki si želi olepšanje naših mestnih naprav v povzdigo ugleda lepega mesta ob Savinji, naj z obilnim obiskom koncertov pokaže svoje zanimanje.

Veliko ljudsko veselico priredi poverjeništvu splošne organizacije vojnih invalidov v Celju danes 10. tm. ob 8. uri zvečer v vseh prostorih Nar. doma. Čisti dobiček je namenjen podpornemu skladu društva. Vabimo občinstvo, da poseti prireditve v obilnem številu. Organizacija prosi, naj blagovolijo tudi oni priti, kateri pomotoma niso dobili vabila.

V mestnem gledališču predstavlja ljubljanska »Svoboda« danes ob 8. uri zvečer komedijo v 3 dejanjih »Faun«. — Jutri v nedeljo ob 4. uri pop. predstavlja isti igralci burko v 3 dejanjih »Svet brez moških«.

Šahovski klub v Celju priredi 24. aprila t. j. v sredo ob 20. uri v Narodni kavarni, v mali dvorani, II. društveni šahovski turnir v prid zakladu za svetovni turnir na Bledu. Tega tekmovanja se lahko udeleži vsak Jugoslovan, ki prebiva stalno v Celju. Zmagovalcem se poklonijo le diplome, da se ves čisti dobiček lahko porabi za imenovani domovinski namen. Vabljeni so tudi prijatelji šahovcev, da stavijo na posamezne kombatan-te, da se na ta način pomnoži fond. — Svetovni šahovski turnir na Bledu zaslu-ži vse zanimanje in najvišjo podporo, saj se bo pri tej priliki prvič imenovala naša dosedaj neznana domovina širnega sveta. — Kombatanti našega lokalnega turnirja naj se prijavijo pri t. č. predsedniku g. dr. A. Schwabu v Celju do 24. tm. Na poznejše prijave se ne bode moglo ozirati.

Za »Celjsko pevsko društvo« zložila je vesela omzina družba »na Škarpi« znesek 72 K. Posnemajte!

Izlet na »Veliko Kozje« (987 m) priredi v nedeljo, dne 11. tm. celjski odsek »Sav. podruž. Slov. planinskega društva«. Odhod iz Celja z vlakom ob 5. uri jutraj do Zidanega mosta. — Drugi izlet po levem bregu Savinje, na Hlum nad Laškimi. Sestanek na Grenadnjem mostu, odhod ob pol 8. uri jutraj, povratek po dogovoru. Provizant je vzeti seboj. Izlet se vrši samo ob ugodnem vremenu.

Dijaški kuhinji sta poklonila g. dr. Vladimir Mogilnicki in njegova soproga mesto razpošiljanja običajnih velikonočnih čestitk, znesek 50 K.

Umrli je v Celju na Ljubljanski cesti 9. tm. sedlar in posestnik Martin Bajde v 70. letu starosti.

Vlom v vojaško skladišče. Poročali smo, da so neznani storilci v vojaško skladišče v Celju ter ukradli 19.100 egiptovskih cigaret starega izdelka z »vodnim tiskom«. Vlomilci so odtrgali tramiče na strehi ter tako izvršili tatvino. Osumljen je najbolj neki odpuščen pešec Otmar Strašek, pristojen v Prevorje. Gotovo pa je imel tudi pomagače. V afero zapleteni so tudi neki Jazbinšek iz Gaberja, Grudnik Viljem, ki je na sumu radi tatvine električne žice, potem narednik Jezernik in gostilničar Anton Ogrizek ter njegova žena Cecilija. Neposredni povod k temu je pa bil ta, da je policija izsledila drugo tatvino, ki jo je izvedel neki topničar Josip Skubic, kateri je pri Ogrizku imel hranjena razna živila, katere je ukradel kot kuhar v topničarski vojašnici v Prešernovi ulici. V nadaljni preiskavi se je našla pri naredniku Jezerniku v barakah na Lanovžu prej omenjena žica in 14 škatelj navedenih cigaret, katere je isti bač hranil za Jazbinška. Ta jih je dan poprej ponudil pri »Balkanu«, »Merkurju«, »Unionu« in raznim natakarijem, vendar se mu ni posrečilo jih prodati. Poizvedovanja glede izvora žice so še v teku.

Tatvina v vojaškem skladišču. Vest, ki smo jo pod tem naslovom prinesli v naši zadnji številki, popravimo v toliko, da g. Miha Ropotar iz celjske okolice in Janko Tevžič nista osumljena kot storilca, marveč je bilo prvemu od policije odvzeto ono vojaško blago, katero je kupil od Tevžiča; ta pa je bil aretiran radi suma, da je prodajal vojaško blago. Pomotoma se je vrinla radi tega, ker je bil zapisnik, iz katerega se je vest izčrpala, nejasen, kar je dotični urad na našo opozoritev takoj popravil. Objavljamo to lojalno, ker nočemo delati nikomur krivice.

Zgubljene stvari: Listnica z večjo svoto denarja se je zgubila dne 27. mm. od Vojnika do Celja; službeno pismo s 500 K denarja dne 26. mm.; torgnon pred kavarno Evropa; 120 K dne 24. mm. v mestu; denarnica z večjo svoto denarja; ženska volnena jopica; denarnica, vsebujoča večjo svoto; našel se je znesek 14 kron; moška suknja in moški klobuk.

DNEVNE NOVICE.

Davek na vojne dobičke. Iz Beograda poročajo, da je finančno ministrstvo odredilo, naj se takoj dovrše dela za določitev davka na vojne dobičke v Hrvatski, Slavoniji, Bosni, Hercegovini, Dalmaciji, Sloveniji in Istri (?) in sicer za vsa leta, za katera niso bila dovršena.

Dvoličnost so očitali govorniki na zboru zaupnikov SLS v Ljubljani Demokratski stranki. Isti zbor je izrekel zahtevo po ženski volilni pravici; te pravice pa v volilnem redu, ki ga je objavila Protič-Koroščeva vlada, ni. Koroščeva naloga bi vendar bila, da zahtevo stranke praktično uveljavi. Kje je torej dvoličnost?

Sedajna vlada proti invalidom. Kakor znano, je prejšnja vlada izdala naredbo o podpiranju invalidov in dovolila v ta namen 125 milijonov kron kredita. Sedajna vlada je naredbo kasirala in razun borih 4 milijonov črtala vse kredite. Invalidi v Beogradu so na shodu burno protestirali proti postopanju vlade.

Poletni čas. Ministrski svet je sklenil v svoji zadnji seji, da se počne z 10. aprilom računati v poletnem času. Torej so bile ure sinoči ob polnoči pomaknjene na 1. uro. Letni čas bo trajal do 30. septembra. Čudimo se le, da v Beogradu niso imeli toliko časa, da bi ta sklep proglasili vsaj pravočasno. Morda jih bo pa »rana ura« sedaj spravila nekoliko iz zasplosti!

Začasni zakon o davku na vojne dobičke je regent podpisal.

Socijalistični kongres v Bruslju se je 6. tm. z veliko večino izrekel proti diktaturi proletarijata.

Naše novčanice na potu. Kakor javljajo iz Beograda, je dospel tje iz Prage nov transport naših novčanic. Svota znaša 80 milijonov kronsko-dinarskih novčanic po 10 dinarjev. Kronska vrednost je bila na istih natisnjena že v tovarni sami.

Naši Sokolčki gredo v London! Angleški skauti so povabili naše sokolčke na svoj zlet, ki se vrši od 25. julia do 7. avgusta t.l. Povabili so 50 sokolčev. — Kakor slišimo, se vršijo priprave, da se odpošlje primerno število našega sokolskega naraščaja na zlet v London.

Nova stanovanjska naredba deželne vlade. Deželna vlada je sprejela v svoji seji dne 6. tm. osnutek naredbe za izpolnjenje predpisov o odpovedi stanovanj. Vsebinska je nakratko ta, da sme stanovanjska oblast odpovedati za stanovanje priprave prostora v tuji hiši: 1. osebam, ki imajo dokazano čez 1 milijon kron premoženja; 2. uslužbencem zasebnih tu- in inozemskih denarnih zavodov, zavarovalnih družb in večjih gospodarskih podjetij v obče, ne oziraje se na njih premoženje. Naredba ima namen indirektno prisiliti dotične zavode in premožne zasebnike, da zgradijo še v tekočem letu za svoje nastavljenice potrebna stanovanjska poslopja. Obsega tudi več določb za varstvo teh nastavljenic, da ne bodo trpele nobene škode, če bodo zavodi pripravljeni delovati v smislu naredbe.

Ljenski potrebuje »buržoazijo«. Na komunistični konferenci v Moskvi dne 30. marca je Ljenski med drugim izjavil, da mora vlada za vodstvo svojih industrijskih podjetij samo med buržoazijo najti ljudi, ki imajo potrebno tehnično izobrazbo.

Kongres esperantistov se je vršil ob Veliki noči v Sydneyju v Avstraliji.

Enketa zoper draginjo, katero je sklicala deželna vlada v Ljubljani, se je pričela 8. tm. K prvi točki »Kako bi se dala omejiti rastoča draginja živil in drugih gospodarskih potrebščin« je stvarno govoril inšpektor prehranjevalnega urada dr. Senekovič. Izvleček iz njegovih zanimivih izjavljaj se objavljamo.

Sprejem častnikov v armado. Prestolonaslednik regent Aleksander je podpisal ukaz, s katerim se sprejme 400 častnikov iz staleža bivših avstro-ogrskih rezervnih častnikov v jugoslovansko armado. Obenem je odobril regent predlog vojnega ministra, da se po potrebi pritegnejo ti častniki k dvomesečnim orožnim vajam.

Zagrebski komunisti obsojeni. Dne 7. tm. je bila končana obravnava proti komunistu Diamantenstein in tovarišem. Obsodba se glasi proti njemu na 3 mesece ječe, Čopić je bil obsojen na 6 mesecev, istotako Kopčinović; drugi so bili oproščeni. Ker so obsojenci prestali kazen že v preiskovalnem zaporu, so jih spustili.

Izdajica Ivica Frank se nahaja sedaj s svojim »štabom« v Budimpešti, kjer pripravlja Madžare na akcijo proti Jugoslaviji.

TRGOVINA, OBRT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

XL. glavna skupščina Hmeljarskega društva za Slovenijo dne 28. marca 1920.

Pri zelo dobri udeležbi iz vsega okoliša je društveni predsednik g. Fr. Roblek kmalu po 3. uri popol. pozdravil navzoče hmeljarje, vspodbujal jih k složnemu sodelovanju, povdaril dejstvo, da je Hmelj. društvo edina strokovna organizacija v Jugoslaviji, katero še čaka obilo resnega in smotnega dela ter otvori glavno skupščino.

I.

Društveni tajnik podal je sledeče letno poročilo:

Društveno vodstvo je poklicalo ude Hmelj. dr. in sploh hmeljarje k XL. glavni skupščini. Dan, mesec in leto prve gl. skupščine ni zabeležen v društvenih zapisnikih, vendar se ve, da so bila društvena pravila potrjena dne 17. novembra 1880 l. in se lahko trdi, da je bila prva glavna skupščina 1. 1881 — torej leta 1920. pa 40.

Opravičeno boste pričakovali od tajništva obširno poročilo o delovanju društva v preteklih letih — a tega vam podati ne more, ker le za takšno delo treba obilo časa, katerega pa društveni tajnik nima. Skušal pač bode v teku glavnih po- čitnic to delo izvršiti in na primeren način objaviti; vsebinska tega dela bode za

hmeljarje gotovo zanimiva.

L. 1919. ostane vsem hmeljarjem v trajnem, pa ne v posebno dobrem spominu; doživeli so namreč hmeljarji že marsikaj, vendar kaj takega, kar je minulo leto prineslo, še ni bilo.

Celo vojno dobo je vsled nastalih razmer hmeljarstvo pri nas le životarilo; večji hmeljarji so obdelovali svoje nasade iz zgolj navade, manjši so pa bili prisiljeni pridelovati namesto hmelja — kruh. Vreme celega leta je bilo razvoju hmeljske rastline skrajno neugodno, kajti vse leto je bilo moko in hladno, medtem ko hmelju ugaja le toplo in suho vreme. Poleg neugodnega vremena je oviralo hmeljarstvo tudi pomanjkanje delavnih sil in umetnega gnojila. Obiranje hmelja se je lani zakasnelo za 8—10 dni in je trajalo skoro do sredi septembra.

Ko pa se je pričela hmeljska sezija, pokazale so se nove ovire: **Jugoslavija je prepovedala izvoz, Nem. Avstrija prevoz, Češka pa uvoz našega hmelja.**

V odstranitev teh mnogih ovir je bilo treba obilo pisanja, telegrafiranja, telefoniranja in naposled še osebne intervencije pri merodajnih činiteljih v Ljubljani in v Beogradu.

Ministrstvo za trgovino in industrijo je dne 17. maja 1920 naprosilo deželno vlado v Ljubljani nekaj polasnih glede hmeljarstva v obče in glede carine na hmelj posebno. Društveno vodstvo je to vprašanje rešilo tako-le:

Reševaje dopis z dne 31. maja 1919, št. 2385, si usojajo podpisano društveno vodstvo sledeče poročati:

1. S hmeljem zasejanega zemljišča je sedaj v Sloveniji približno 600 ha, v Bački 30 ha, pred vojno l. 1914 je pa bilo 1800 ha, oziroma 3000 ha; na tem zemljišču se je l. 1918 prizvajalo v Sloveniji približno 3000 met. stot., v Bački prilično 1500 met. stot. — pred vojno l. 1914 pa 12.000 do 15.000, oziroma 30.000 do 40.000 met. stotov.

2. Kvaliteta je v obče nekoliko slabjša kot ona žateškega hmelja in znaša cena povprečno 75% one žateškega hmelja.

Domače pivovarne rabile so poleg domačega hmelja tudi žateški in se ta uporaba ceni na 30% potrebščine.

3. Naš hmelj je dosedaj našel pot na svetovni trg preko Češkega, kjer se je osredotočila hmeljska trgovina bivše avstrijsko-ogrske države. Vporabljal se ga je kot nadomestilo za češki hmelj, ki je na dobrem glasu, medtem ko južnoštajski in oni iz Bačke pod svojima imenoma nista še znana. Veliki del našega hmelja je šel v Nemčijo, Anglijo, Belgijo, Severno Ameriko, Argentino in na Orijent. Z eksportom so se bavile skoro izključno češke in bavarske tvrdke.

4. Jugoslavija je glede hmelja izvozna dežela.

Če je tudi med vojno padla produkcija za približno 80%, presega pridelek še potrebo domačih pivovarn za mnogo. Ako se račun na sploh možno produkcijo v vseh jugoslovanskih pivovarnah in se pri tem račun, da bodo le-te vporabljale izključno le domači hmelj, bode vključ skrčeni produkciji še vedno večji del ostal navezan na izvoz, katerega je čimbolj olajšati.

Visoke carine bi hmelju nikakor ne mogle zasigurati obstanka, izzvale bi pa represalije pri drugih državah.

V interesu našega hmeljarstva je tedaj, da so carine onih držav, v katere se naj naš pridelek izvaža, čim nižje, pa tudi naše uvozne carine za hmelj naj bodo razmeroma nizke, ali se pa naj popolnoma opustijo.

Za presojo hmeljarstva z narodnogospodarskega stališča je priporočiti, da je produkcija med vojno padla le vsled nemožnosti izvoza, da se bo pa brezdvomno dvignila vsaj na predvojno stanje in s tem tvorila važen faktor naše trgovske bilance, ker bo znašala vrednost vsako leto izvažnega hmelja 20.000.000 do 30.000.000 kron.

5. V prvi vrsti je treba vladi olajšati izvoz hmelja, olajšati dobavo vreč (jute, tarpauling, hessian) in umetnih gnojil, dodelitev premoaga za sušenje hmelja in znižanje železniških tarifov.

Vključ temu pa ovire niso bile odstranjene in društveno vodstvo je bilo prisiljeno, poslati v Beograd dva zastopnika, katera sta pri centralni vladi po dolgem prosjačenju izposlovala izvozno dovoljenje za stari hmelj in pripravljala pot za izvozno dovoljenje novemu hmelju. Razume se, da je bilo to potovanje združeno tudi s precejšnjimi stroški, katero so se poravnali potom prostovoljnih prispevkov. Prav polagoma je prišla po-

tem hmeljska kupčija v pravi tlr, o kateri pri Centralni vladi za trgovački promet sa inozemstvom niso imeli pojma.

Cene našemu lanskemu pridelku so pa bile sledeče: meseca septembra se je plačevalo za 1 kg hmelja od 13—19 K, meseca oktobra od 19—25 K in meseca novembra od 25—27 K; najvišja cena se je pa dosegla koncem leta, ko je bilo že skoro vse prodano in to je bilo blizu 100 kron za 1 kg.

Cene žateškemu hmelju pa so bile sledeče in sicer za 1 kg: meseca septembra 23—33, meseca oktobra 33—60, meseca novembra 60—80, meseca decembra 80—87, meseca januarja 87—130, meseca febr. 130—144 in meseca marca pa le do 140 čeških kron, katere so pa v kurzu danes za 100% višje od naših jugoslovanskih.

(Dalje prih.)

Rezultat markiranja kronskega bankovcev.

Skupna svota prijavljenih kron za markiranja v mesecih novembru, decembru 1919 in januarju 1920 znaša

4.610.436.419 kron.

Po posameznih pokrajinah razdeli se ta svota sledeče:

V Sloveniji na 717.463.870 kron ali 15,56%, v Hrvatski in Slavoniji na 1.679.253.380 kron ali 36,44%, v Banatu, Bački in Baranji na 1.255.942.110 kron ali 27,24%, v Bosni in Hercegovini na 446.806.290 kron ali 9,69%, v Srbiji in Crnigori na 315.685.949 kron ali 6,84% in v Dalmaciji na 195.384.805 kron ali 4,23 odstotkov.

Od skupne svote po 4.610.436.419 K se je zadržalo 20% to je 922 milijonov kron »radi zmanjšanja cirkulacije«.

Ob priliki prvotnega žigosanja znašala je skupna svota

5.322.593.215 kron.

Čez leto dni, pri markiranju se je prezentiralo okrog 700 milijonov manje.

Ta izpad se pojasnjuje z dejstvi, da radi zadržanih 20% mnogi niso dali denarija markirati, posebno se je to godilo v Vojvodini, kjer je bilo mnogo politične agitacije s strani slabih elementov, potem je del žigosanih kron ostal v Temešvaru, kateri je pripadel Romunski, daljni znatni del pa je odšel na Reko v svrhu nakupa blaga.

Obrtno pravo.

Izšla je knjižica »Obrtno pravo in delavsko zavarovanje«, ki jo je spisal najboljši strokovnjak v obrtnih zadevah dr. Bogomil Senekovič. Vseučiliški profesor na juridični fakulteti v Ljubljani dr. Leonid Pitamic piše o knjigi med drugim sledeče:

»Važen pogoj za napredek našega naroda je poznanje zakonov, pod katerimi živi, zlasti predpisov, ki se tičejo gospodarskega življenja. Uradno izdajo zakonov je ali težko dobiti ali je predraga, da bi si jo revnejši sloji nabavili, ali pa je pisana v nerazumljivi slovenski. Sploh pa čitanje paragrafov ni poseben užitek za delavce. Radi tega so nujno potrebne izdaje, ki so vsem razumljive, ki pa so obenem popolne in zanesljive. Tem zahtevam zadošča povsem predležna knjižica, ki obdeluje na poljuden način in v lepem slogu za široko plast našega ljudstva važni predmet obrtnega prava. Precej komplicirana snov je sistematično razdeljena, prikrojena na razmere v Sloveniji; upoštevane so noveše naredbe (n. pr. izjemna določila o nastopu obrtov za vojne udeležence in poškodovance); težje razumljiva določila so pojasnjena po primerih. Vidi se, da je avtor praktično dobro izvežban in znanstveno izobražen jurist; zadane jedro in bistvo posameznih določil in se ne ustavlja pri malenkostih. Z eno besedo: poljudna knjižica v najboljšem smislu, katero našim uradnikom, obrtnikom in delavcem prav toplotno priporočamo. Tudi dijakom bode koristila kot učna knjižica — vsaj za začetek. Želeti bi bilo, da izide kmalu iz peresa g. avtorja na široki pravno-znanstveni podlagi izdelan sistem obrtnega prava.«

Knjižica stane 10 K in se naroča pri »Občeslovenskem obrtnem društvu v Celju«.

Švicarski vzorni sejem. 15. aprila se otvoril v Baselu 4. švicarski vzorni sejem, ki trpi do 29. aprila. Namen tega sejma, ki se prireja vsako leto v drugi polovici aprila, je spoznavanje pristnih švicarskih produktov in pospeševanje eksporta. Izmed skupin, ki so za to leto že določene, omenjamo sledeče oddelke: kemija in farmacija, hišna, kuhinjska, stanovanjska, obratna, pisarniška oprava,

razsvetljava in kurjava, tehnični izdelki iz kovine, lesa, stekla, probkovine, usnja, kavčuka itd., risarske in slikarske potrebščine, godala, športni predmeti in igrače, premeti umetne obrti, ure, tekstilno blago, oblačila, stroji in orodje, transport, sredstva, fina mehanika, stavbeni material itd. Za obiskovalce se izdajajo nakupovalne karte, za katere je plačati 2 franka. Te karte veljajo za tri dni. Karte, ki naj veljajo za celo dobo semnja, stanejo 5 frankov. Kdor se zanima za ta sejem, naj si preskrbi čimprej potni list, ki ga mora vidirati švicarski konzulat. Radi stanovanja se je obrniti na naslov: »Direktion der Schweizer Mustermesse, Gerbergasse 30, Basel.« Na lanskem semnju je bilo prijavljenih 45.000 nakupovalcev in sklenjenih kupčij za 50.000.000 frankov, sejem je obsegal prostor nad 17.000 m². To leto se vrši sejem pod mnogo ugodnejšimi pogoji in je pričakovati naravnost ogromno udeležbo.

Enketa o finančnem vprašanju. Finančni delegati iz Sarajeva, Splita, Novoga Sada in Ljubljane so bili pozvani v Beograd radi dogovorov glede finančnih vprašanj.

Novo jugosl. podjetje za kartonažo. Staroznana tvrdka Krmpotič, ki je ime la kartonažno industrijo v Pulju, se je za časa italijanske okupacije morala preseliti v Jugoslavijo. Kakor doznavamo, kupila je ta tvrdka sekvestrirano tvornico kartonaže Aleksandra Nagela v Viru pri Domžalah ter bo isto vodila naprej. Pogodba je bila v ministrstvu za trgovino in industrijo odobrena in je prešlo s tem zopet veliko podjetje v jugoslovanske roke.

Nakup plemenskih bikov. Kmetijsko poverništvo v Ljubljani namerava že to pomlad kupiti od domačih živinorejcev nekaj mladih bikov, ki se bodo na pašl vzredili in pozneje kot za rabo godni plemenjaki oddalali za plemo. V poštev pridejo bikci od 6 do 16 mesecev, ki izvirajo od dobrih mlečnih krav in pripadajo kaki v Sloveniji priznani pasmi. Živinorejci, ki imajo take živali za oddajo, naj jih takoj ponudijo poverjenstvu za kmetijstvo v Ljubljani. Zadoštuje dopisnica, ki se n. pr. glasi: I. I., posestnik v I. h. št. ..., občina. ..., imam ... mesecev starega bikca ... pasme na prodaj.

Prosveta.

Narodna galerija v Ljubljani. Pred kratkim se je otvorila v Ljubljani v poslopju mešč. imovine poleg frančiškanskega mosta, Šolski drevored št. 2, II. nadstropje, umetniška zbirka najboljših del naših upodabljalnih umetnikov. — Zbirko je zbral društvo »Narodna galerija«, ki se je ustanovilo z namenom, da ustvari slovenskemu narodu umetniško galerijo. Razstavljenih je nad 80 umotvorov, slik, risb in plastičnih del slovenskih mojstrov. Ker so razstavni prostori pretesni, da bi se razstavile vse umetnine, posebno one starejših naših umetnikov, ki se nahajajo v lasti oz. varstvu društva, se je za enkrat odprla samo razstava modernih del. Zastopani so vsi slovenski moderni umetniki, osebno A. Ažbe, I. Grohar, M. Jama, F. Vesel, R. Jakopič, F. Tratnik, M. Stern, J. Vavpotič, izmed kiparjev pa F. Berneker, I. Napotnik, I. Zajec, L. Dolinar in z enim delom naš velik Meštrovič. Galerija je odprta občinstvu ob nedeljah od 10.—12. ure dop. in ob četrkih od 3.—5. ure pop. in znaša vstopnina za osebo 2 K. Društveniki vstopnine ne plačajo. Član društva »Narodna Galerija«, ki zasleduje odlične kulturne cilje, lahko postane vsak, kdor plača letnih 30 K članarine. Ustanovniki plačajo, naenkrat najmanj 500 kron.

Simon Jenko. Pesmi. Uredil dr. Joža Glonar. V Ljubljani 1920. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. Strani 124. Cena broš. 10 K, vezan, 15 K. V okusni opremi je pravkar izdala Tiskovna zadruga izbor pesmi Simona Jenka. Pesmi je uredil dr. Joža Glonar kronološko z ozirom na njihovo spesnitev. Za pozneje objavlja ista založba izdajo vseh Jenkovih del v znani zbirki Slovenski pisatelji. Jenkove pesmi se naročajo pri Tiskovni zadrugi, Ljubljana, Sodna ulica 6.

Sarajan. Ruska pesem. Za citre priredil Karol Wilfan. Cena 4.80 K. — **Slovanski citrar.** Šest izbranih četverosplovov. Za citre priredil Karol Wilfan. Cena 7.20 K. — **Ljubavno blebetanje.** Polka mazur. Dvoročna skladba za klavir Antona Jakla. Cena 4.80 K. — Vsa tri dela je izdala tvrdka Ig. pl. Kleinmayr & Prd. Bamberg v Ljubljani.

Izpopolnjena in izenostavljena silogistika. Nov donesek k eksaktni logiki. Spisal Mihael Markič, profesor v Novem mestu. Cena 7.80 K. Založil L. Schwentner v Ljubljani.

Sokolstvo.

Sokol v Sošanju je priredil v nedeljo, dne 28. marca t.l. Pinžgarjevo igro »Verigo«, ki s svojo vsebino blagodejno vpliva na prepirljive duhove. — Po igri je priredil kulturnoprosodni odsek Sokola predavanje o Masaryku. Predaval je brat Kurrik; zanimivo in podučno je očrtal Masarykovo delovanje pred vojno in tekom vojne ter nam predložil njegove neveljive zasluge in njegov pomen za Slovanstvo. Ko smo čuli govoriti o vrlinah tega pogumnega moža, se je v nas nehote porajala vroča želja, da bi bilo vendar tudi usojeno Jugoslaviji, da vz-
nikne tudi niti tak vzor-državnik! On spaja v svoji državniški modrosti srečno in v najlepši harmoniji 3 lastnosti, katere se baje po mnenju naših ljudi popolnoma izključujejo in ki so vendar še le v svoji skupnosti zanesljivi temelji vsemu družabnemu redu t. j.: socialnost, nacionalnost in verstvo v eno celoto. — Nočemo socialista-kričaka — temveč socialnega delavca, katerega pa sploh še le usposobi k pravemu, zares socialnemu delovanju narodni in verski idealizem! — J. S.

DOPISI.

Iz Šaleške doline. Občine in okrajna glavarstva izstavljajo verižnikom legitimacije s poklicom »trgovca«, med tem ko je ta samo gostilničar ali pa lesni trgovec ali trguje z živino, navadno pa je verižnik brez obrtne pravice. Če se takšen trgovec-verižnik pelje po železnici in najde pri njem straža, večjo množino kakoršnekoli robe, se dotični izkaže z legitimacijo kot trgovca, pa se pelje mirno naprej. — Pod takšnimi pogoji ni mogoče nikdar odstraniti verižništva, draginja in pomanjkanje delavne sile mora od dne do dne rasti, ker vsak vidi, da se zasluži z verižništvom več kakor z delom. — Nadalje kupujejo verižniki v enem mestu blago, si dajo napraviti račun na ime kakega trgovca v drugem mestu, se pri straži izkažejo, da nesejo za omenjenega trgovca in seveda so zopet prosti. — Istotako nosijo po žepih obrtne liste svojih sorodnikov ali znancev. Zato bi bilo umestno, da bi mero-dajni krogi bolje pazili, da bi se takim ljudem ne podeljevala takšna potrdila. — Vsak, ki je v resnici trgovec, naj bi imel obrtni list s sliko; na ta način bi se mogoče vendar malo preprečilo verižništvo.

Laško. Dne 4. aprila t.l. je pri nas umrl v 75. letu posestnik in dolgoletni občinski tajnik Miha Sastanšek. Velečastnega pogreba vsestransko priljubljenega rajnega dne 6. tm. se je vdeležilo razen mnogobrojnega občinstva tudi naše gasilno društvo, kojemu je poveljeval prvič v slovenščini gosp. ključavničarski mojster iz Trbovelj Franc Guček, ki se je udeležil kot gost. Ob odprtem grobu sta govorila gosp. dekan dr. Krulj o vzorni delavnosti rajnega za občinski blagor; gosp. Guček je vzel slovo od gasilnega člana, ki je skozi 45 let članoval v društvu v vzor in prebivalstvu v pomoč.

Iz Trbovelj poročajo, da je 7. tm. delavstvo zopet pričelo s pasivno resistenco. Pravi vzroki še niso znani.

V Loki pri Žusmu je umrl dne 8. tm. v komaj doseženi moški dobi 24. let Rudolf Gajšek, sin tamošnjega trgovca, veleposestnika in župana g. Florjana Gajšek, po daljši mučni bolezni. N. v m. p.

Iz šmarskega okraja. Nedavno sem bil priča na postaji na Grobelnem sledečemu dogodku: Pride k okencu žena zdravnik dr. Treota in Rogaske Slatine, porine službojučemu uradniku nek papir in — molči. Uradnik jo vpraša, kaj želi. »Visoka« gospa zavijne ošabno svoj nos in izzivalno izjavi, da ne razume slovensko. Da ste videli njen germanskošabni obraz ob tej priliki! Želeti bi bilo, da jo njen mož pouči, kako se ima obnašati na naši slovenski zemlji, ker bi sicer znalo ob priliki takšno njeno obnašanje imeti za njo neprijetne posledice.

Slovenska Bistrica. Klerikalci ne morejo pozabiti polomljenega tabora in tako so se celo v velikonočni številki »Straža« spravili nad dr. Pučnika. To onemoglo bevskanje pa je že tako

ordinarno, da je moral pri čitanju go-tovo vsak dostojen človek človek plju-niti in mislinio, da tudi g. dr. Pučnik ni storil drugega, če je slučajno zvedel za ta duševni proizvod v Cirilovi ti-skarni. Ne bomo se spuščali na to ne-varno bojno polje dvomljivega konca; če pa gospodje le ne bodo mirovali, jih bomo morali potipati, kakor pač zaslužijo. Povedali bomo lahko n. pr. storije o sumljivih sestankih, ki so jih odkrile goreče saje v dimniku. Za danes bomo raje poročali stvarna dejstva iz zgodovine našega občinskega gospo-darstva in klerikalnega rodoljubja. Pred letom so klerikalni odborniki »Pisateljnice« najeli v tedaj še poso-jilničnem hotelu gostilničarja Ž. in mu sveto obljubili, da bo lahko tam vsaj par let. Letošnjo zimo po so hotel čez noč prodali, (nad 100.000 K preproci) in gostilničar Ž. je bil s številno rod-bino na cesti. Možu pa se je posrečilo kupiti v mestu drugo hišo z gostilno; k njegovi veliki nesreči pa v bližini klerikalnega voditelja Petra Novaka, ki je, dosleden svojim krščanskim na-čelom, zahteval pri občini, da gostilni-čar Ž. ne sme dobiti koncesije, ker bi mu lahko bil nevaren konkurent. Ker pa občinski svet ni hotel vreči Ž. rodbine na cesto, ampak je objektivno poročal okrajnemu glavarstvu, je agi-tator »krščanskega tabora« udaril po mizi in izjavil, da pri takšni »korupciji« ne more sodelovati ter izstopil iz ob-činskega sosveta. — Pripominimo, da je mož tudi komisar okr. zastopa, ko-misar okr. hranilnice itd. in si toraj lahko mislimo, kako mož tam deluje. Pričakujemo, da bo »Straža« označila tudi to poročilo o svojem generalu kot lažljivo. Bož živi krščansko pravičnost in ljubezen do bližnjega!

Rogaska Slatina. Naše zdravilišče je za sprejem gostov, bolnikov in bo-gatašev pripravljeno. Sezija obeta dvig-niti ugled Slatine daleč preko mej naše države. Največ seveda propomore mineralne voda, pa tudi lepa okolica in priljubljena Herzogova vojaška godba privabita mnogo tujcev. Pri tem pa ne smemo pozabiti neumornega delovanja ravnatelja Slatine, ki je kljub vsem za-prekam storil mnogo za napredek zdra-vilišča. Njegova zasluga je, da so drug za drugim odfrčali nemški nastavljeni in ima kraj sedaj lepo slovensko lice.

Rogatec. V bližini Rogatca stanuje neki Maximilian Fritz, Kantineur in Görz, sedaj Maks Fric, katerega po-zivljamo, da pove javno, kaj ima proti meni, da bode enkrat konec njegove-mu gredemu in zahrbtnemu denuncijant-stvu. Lansko leto je bila razpisana glavna zaloga tobaka v Rogatcu in je tudi g. Maximilian Fritz vložil prošnjo; ker sem jaz prepozno zvedel zato, mu je bila podeljena zaloga provizorično. Čez dva mesca so bile prošnje rešene in se je zaloga podelila meni, ker sem invalid iz vojne. S težkim srcem je moral g. Fritz predati trafiko, in sedaj na delo, na maščevanje! Od začetka me je denunciral javni oblasti pismeno, da nisem invalid, da je moj oče vele-posestnik, da sem jaz trgovec in da ima le on pravico do tobačne zaloge. Ker pa to ni nič pomagalo, je hodil še osebno k oblastim in me črnil tako dolgo, da so mu pokazali vrata. Ker ni imel sreče, se je vrgel na zahrbtno denuncijantstvo: pisal je ovadbe, pa ni imel korajže pod svojim imenom, nego jih pustil podpisati od priči, katere so baje videle, da sem prodajal tobak po dražji ceni, da sem prodajal tobak za purane in goske, da sem očetu Antonu Stefanciosu, kateri ima tudi trafiko, po-šiljal velikanske množine tobaka, in da je ta potem verižil s tobakom itd. Toraj g. Fritz, pokažite barvo, da si bova mogla pogledati v obraz pred sodnijo, da Vam bodem zavezal enkrat za vselej usta. — Maksim Stefanciosa, založnik tobaka v Rogatcu.

Sv. Trojica v Halozah. V nedeljo 28. sušca 1919 smo bili tudi v lepem številu zastopani na shodu, katerega je sklicala JDS v Ptuj. Zanimala so nas poročila naših voditeljev, kate-rim zaupamo. Posebno zaupanje pa še izrekamo našemu poslancu dr. V. Ku-kovcu kot predsedniku JDS za Slove-nijo in drž. poslancu v Beogradu. Ko je še bila vlada demokratov in socia-listov, smo pri nas raz prižnice na svečnico t.l. slišali namesto božje bese-de, da dokler bo taka brezverska vlada vladala, ne smemo nič dobrega pričakovati. Zdaj pa nam, ko je Protič-Koroševa vlada, sama piščeta v po-

dobi gladi v želodce letljol! Gospodje klerikalci so pač hitri v govorenju, a zelo počasni ali sploh pozabljivi v de-janjih. Mi kličemo: proč s tako vlado in naj se izvedejo volitve! — Več Trojičanov.

RAZNE VESTI.

Madžarske komuniste zastrupiti so hoteli 3 Madžari, ki so 1. tm. prišli na Dunaj, tam prenočili, šli 2. tm. proti Steinhofu in tam oddati slaščice s pro-šnjo, naj se oddajo Beli Kunu in tovari-šem. Vsi interniranci so slaščice jedli, a kmalu so se pojavili pri njih znaki za-strupljenja z atropinom. Po zavžitju zdravil se jim je takoj izboljšalo. Proti storilecem je uvedeno kazensko postopanje.

Kozel vrtnar. Kontrolor Avstro-ogr-ske banke v Budimpešti, Mikulaš pl. Sza-bo je bil aretiran radi ponarejanja de-narja.

Igralnice v Švici prepovedane. Zna-no je, da so imeli v Švici javne igralnice, kjer so bogataši iz celega sveta dan na dan zaigrali milijone in milijone. Sedaj je bilo ljudsko glasovanje o predlogu, da bi se te igralnice odpravile in je bil pred-log sprejet z 273.000 proti 216.000 gla-som.

Belokožca zapustila in z Indijan-cem šla je neka Grace Ehle v Atlan-ticu v Ameriki. Bila je omožena z Char-lesem Ehle, pa se je zaljubila v Indi-janca iz plemena Sioux, ki ga je spoz-nala, ko sta bila z možem v Louth Dakoti. Indijancem je višješolsko izobra-žen. Lepi Grace-i se je tako priku-pil, da je vedno sanjala o njem in je sklenila, oditi k njemu. Mož je vložil pri sodišču prošnjo za ločitev zakona. Sodišče je razporoko dovolilo.

Za 30 novih milijonarjev je lan-sko leto 1919 obogatelo mesto Chicago v Ameriki. Poleg teh in poleg prejš-njih milijonarjev je pa v mestu okoli 2 milijona ljudi, ki gledajo s strahom v bodočnost. Tako poroča čikaško gla-silo svobodomiselnih Slovencev v Ame-riki »Glas svobode«.

Zadnja poročila.

Narodni poslanci v Splitu.

Split, 8. aprila. Semkaj sta do-spela narodna poslanca dr. Smolaka in dr. Angelinovič.

Češki prostovoljci.

Ljubljana, 8. aprila. Danes je do-spel v Trst generalni štab 2. polka čehoslovaških legijonarjev »Jiri z Po-debrad« ter pride v soboto v Ljublja-no. Pričakuje se slovesen sprejem.

Belgija.

Bruselj, 8. aprila. Vsi ministri, ki so bili odsotni iz Bruslja, so bili nujno pozvani nazaj, ker pričakujejo povratek kralja v pondeljek. Vršil se bo mini-sterski svet, da ukrene potrebno glede položaja v Nemčiji oziroma v ruhr-skem ozemlju.

Palestina.

London, 8. aprila. Na velikonočni pondeljek se je vršil v Palestini velik spopad med Judi in Turki. Položaj je zelo resen. Angleške čete so se umak-nile na zahodno stran sueškega pre-kopa. Potni listi v Palestino so ustav-ljeni.

Položaj v Nemčiji.

Berlin 8. aprila. Večerni listi pri-našajo vest, da so se francoske čete v Frankfurtu pomnožile. Davi je bila tam na kolodvoru neka ženska težko ra-njena, ker je prekoračila črto, ki je bila določena; neko dekle je doletela

iz istega vzroka smrt. Prebivalstvo je zelo vznemirjeno.

Berlin, 8. aprila. Tukajšnje prebi-valstvo protestira proti zasedbi Frank-furta po francoskih četah ter je po-slalo dotične spomenike francoski in angleški vladi. V istih stoji na stališču, da krši Francija z zasedbo glavne do-ložbe mirovne pogodbe.

Wilsonova nota.

Berlin, 8. aprila. Kakor poroča »Vossische Zeitung« iz Kodanja, je po-slal Wilson zaveznikom svetu noto, v kateri opozarja na nevarnosti, ki pretijo zaveznikom in miru vsled samo-voljnega postopanja Francije. Wilson primerja isto z zadržanjem Italije v jadranskem vprašanju.

Listnica uredništva.

Opozorjamo ponovno, da gre vsak dopis brez polnega podpisa dopisnika v koš, in naj bi bila vsebina še tako lepa.

Dobrna. S pošto smo prejeli 20 K brez naslova pošiljatelja; prosimo, da nam ime in čemu je denar čimprej naznanite.

Dijaški kuhinji v Celju so daro-vali od 1. do 31. marca t.l. sledeči: namesto venca ozir. cvetja na grob gđc. Emici Lile-kovi g. prof. Kožuh Josip 50 K, proforski zbor realne gimnazije v Celju 210 K, dij. organizacija »Sloga« v Celju 100 K, dijaški celjske realne gimnazije 203 K, ga. Marta Mravljak, prof. soproga 30 K, učenci in učen-ke trg. šole 150 K, g. Fr. Brinar, nadučitelj v Gotovljah 140 K, učitelj. zbor celjske osnov-ne šole 24 K, obojtelji Jeretin-Trškan in Turk v Mariboru 150 K, rodbina Lesničar v Celju 20 K, prof. Mirko Kmet v Kranju 10 K, gđc. Vera Levstikova nabrala med učit. to-varišicami v Mariboru 80 K, gđc. Fer. Agri-cola, učiteljica z r. del. v Celju 20 K; mesto venca na grob g. šolsk. svetnika prof. Plohu g. prof. Martin Mastnak 50 K, g. Jos. Srebrnič, učitelj v Teharijih 40 K in učiteljstvo mešč. šole v Celju 200/40 K; Zadržna zveza v Celju 2000 K; okrajni odbor v Sošanju 1000 K; učiteljsko društvo v Celju 293 K; po 200 K: g. vodja prof. Em. Lilek kot usta-novnjino za svojo hčerko, mestni obč. urad v Sošanju, mestni obč. urad v Brežicah, prijatelji g. dr. Reimana ob poslovnem ve-čerju; g. dr. Šandor Hrašovec, odvetnik v Kozjem, v kaz. zadevah 150 K; Zveza trg. nastavljenec v Celju 106 K; po 100 K: okr. odbor v Konjicah, občina Sevnica, g. Fr. Stupica, notar v St. Lenaru v neki kaz. za-devi; ga. Ada Bachler, poručnikova soproga v Celju; po učiteljici Franji Vošnjakovi na Ponikvi 90 K; g. dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju iz dveh kaz. poravnav 50 in 20 in podpornine 10 K; po 50 K: g. prof. Vinko Le-vičnik v Celju, g. prof. dr. Ljud. Pivko v Ma-riboru, posojilnica v Mariboru, posojilnica v Vitanju, županstvo trga St. Jurij ob j. z., ga. Mar. Kladnik, trgovka v Celju, g. Lojze Rih-teršič, okrajni gozdar v Celju, družba pri g. Božicu »na škapi« za purana 48 K; po 40 K: g. Fr. Gostinčar, učitelj v St. Petru pod Sv. gor., Fr. in Marija Zopf, učitelja na Pristovi; po 30 K: g. dr. Jos. Serbec, odvetnik v Celju iz kaz. poravnave, g. dr. Anton Žilek, zdrav-nik v Ormožu, posojilnica v Vojniku; po 20 K: g. Mat. Zemljič, župnik pri Sv. Tomažu, g. Jos. Lasbacher, župnik v Belih vodah, g. Vinko Holcman, kaplan v Laškem, g. Fr. Stuhec, župnik v St. Jurju ob Ščavnici, g. Martin Lah, župnik v Marji Snežni, g. prof. in g. dr. Ky. Serbec o priliki voj. koncerta, občina trg Smarje pri Jelsah; po 10 K: g. Fr. Skaza, učitelj v Velenju, g. dr. Fr. Rosina, odvetnik v Mariboru, gđc. Stana Zagorjanova, učenka trg. šole, g. Fr. Kosi, poštni nadofic. v Celju, g. Jos. Guncer, župnik v Smihelu nad Mozirjem; g. Gregor Presečnik, župnik v Petrovčah 7 K; gosp. J. Lukman, učitelj v Sošanju 2 K. Srčna hvala! — Celjsko zbirko priobčimo posebej.

Lesni verižniki pozor!

Verižništvo z lesom je strogo prepo-vedano, ter se bode postavno kaznovalo, vsled tega sprejem vse lesne verižnike cele Savinjske doline, kot nakupovalce lesa proti visoki provizijski plači, zatorej se naj blagovolijo vsi lesni verižniki cele Sa-vinjske doline in Slovenjgraškega okraja kot nakupovalci lesa za podpisano lesno trgovino zglositi. Pismene ponudbe na:

Korošec Dragotin
lesna trgovina Braslovče.

524

uznim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znan-cem, da je naš, nepozabni soprog, oče itd., gospod

Martin Bajde

sedlar in posestnik

danes, dne 9. aprila 1920 ob 2. uri popoldne, previden s sv. zakramenti v 70. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se bode vršil v nedeljo 11. tm. ob 4. uri popoldne na oko-liško pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bode brala v pondeljek 12. t.m. ob 8. uri zjutraj v župni cerkvi v Celju.

Celje—Ljubljanska cesta 27, dne 9. aprila 1920.

Marija Bajde,
soproga.

Martin, Julij, Rudolf in Mici,
otroci.

526

imate bolečine! V obrazu? v celem telesu? Vaše mišice in živci Vam odpuščajo? Polzkusite pravi Fellerjev Elza Fluid! Bodele se čudili! 6 dvojnatih ali 2 veliki steklenici 36 K.

Ali trpite na počasni prebavi? Na slabem apetitu? Zaprtju? Proti temu pomagajo prave Fellerjeve Elza-kropiljice! 6 škatlic 18 K. Prava, želodec krepčujoča švedska tinktura 1 steklenica 15 K, omot in poština posebej a najceneje, **Evgen V. Feller, Stubica dolnja, Elsa-trg št. 356, Hrvatska. 1590 A 15-9**

✱ Išcem služkinjo, ✱

ki me navadno kuhati in likati. Plača dobra, nastop takoj. Ponudbe z zahtevo plače in priloženimi spričevali na dr. LAVRIČ-A, zdravnika v Rogški Slatini. 521 1

Parov lepih plemenskih, 6 tednov starih prasev ima na prodaj Edvard Kuček v Zalecu. 522 2-1

Kupim

rabljen in nove težke (plato-) vozove, lepe polkrite kočije, če možno z gumikolesi, tudi polkrite vozove za kučiranje, polkrite enovprežne kočije in konjsko oprsno opremo. Ponudbe se 520 5-1 naj naslovijo na

Ivan Jakopič,
Zagreb, Ilica 37.

Častna izjava.

Podpisani Janez Šmid iz Št. Petra na Medvedjem selu, prekličem neresnično vest, ki sem jo razširjal o tukajšnjem nadučitelju, gospodu Francetu Korbar, prosim imenovanega gospoda odpuščanja ter se mu zahvaljujem, da je ustavil kazensko postopanje napram meni.

V Št. Petru na Medvedjem selu, dne 9. suša 1920.

523 1

Ivan Šmidt.

THE LEVANT COMPANY,

delniška družba

:: ZAGREB, ::

Dalmatinska ul. št. 10.

Poštni predal št. 29.

Zastopstvo vseh največjih angleških industrijskih podjetij. 519 3-1

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo
Ant. Jožta nasl.

Franjo Dolžan

Celje

26 "Kralja Petra cesta 3 nasproti "Belega voja" 23

Prevzema vsa v stroko spadajoča dela. Izvratitev točna in solidna.

Stole, žimnice, razno pohištvo in tapetniške izdelke ima v zalogi:

Marija Baumgartner
Gospodsko ulica 25.

Naročila se izvršujejo točno in solidno

Gostilna,

dobrodoča v prometnem kraju Spod. Štajerske se kupi, event. vzame z inventarjem vred v najem. Ponudbe sprejema Jos. Kostanjšek, trgovec v Mozirju. 516 2-2

Učenec

z dobro šolsko izobrazbo, poštenih starišev se sprejme v modni in manufakturni trgovini **Sirec & Drofenik, — Celje.**

Kupim

večjo hišo z gostilno in mesarijo na prometnem kraju v mestu ali večjem trgu v Sloveniji. Ponudbe prosim na upravništvo Nove Dobe. 501 3-3

Milo za pranje

prvovrstno, 1 poštni zavoj 3 kg fr. 80 K dokler je kaj zaloge. Naročila je nasloviti na: **M. Jünker**, eksportni zavod, Petrinjska ul. 3, Zagreb št. 37. 364 10-10

Staro zlato in srebro, zlat in srebrn denar, bisere in dragulje kupuje po najvišjih cenah **tovarna zlatnine in srebrnine**

Celje, Gledališka ul. 4.

459 10-6

Pri mestno-občinskem uradu v Slov. Gradcu je razpisana služba redarja.

Plača po dogovoru, prosto stanovanje, kurjava in razsvetljava. Prosilci morajo biti vojašine prosti, slovenščine v pisavi in govoru zmožni ter neomadeževanega življenja. Nastop službe s 1. junijem 1920. 515 3-2

Iv. Ravnikar

veletrgovina, Celje, priporoča **špecerijsko blago** in vse vrste mineralnih voda na drobno in debelo.

NAJBOLJŠE BARVE PRI FERLEŽU

Ivan Ferlež

Celje, Nar. dom.

Edina slovenska specialna trgovina barv, lakov in firneža. Trgovina z lesom in drvimi na drobno in debelo. Zastopstva prvih in največjih jugoslovanskih ter inozem. tvrdk.

Telefon št. 141.

Poštni predal 8

496 -3

Naznanilo.

Svojim cenjenim odjemalcem naznanjam, da ostane moja **mesnica na Kralja Petra cesti št. 27** začasno zaprta, ker ne morem mesa prodajati po 20-22 K kg radi previsokih nakupnih cen.

517 2-1

Franc Čuješ,
mesar v Celju.

Naznanilo.

Svojim cenjenim odjemalcem naznanjam, da začasno na stojnici na Glavnem trgu ne bom prodajal mesa, ker istega ne moram prodajati po 20-22 K kg radi previsokih nakupnih cen.

518 2-1

Ivan Fridrich, mesar v Celju.

Franc Krámar v Celju

Zaloga galanterijskega, norimberškega in modnega blaga, igrač ter kranjskih izdelkov na debelo in drobno. **Velika zaloga najboljših stročnic in cigaretnega papirja.** 318 50-7

Hotel pri „Kroni“

Izvrstna vina, vedno sveže pivo in vsak čas topla in mrzla jedila. Sprejemajo se tudi abonenti. Na razpolago so tudi konjski hlevi. Za obilen obisk se priporoča **Adolf Kovač.** 1665

Rabimo vsako množino

hrušovega, črešnjevoga, javorjevoga, orehovoga, bukovega in jelševoga **LESA** in to žaganega ali še v celih kosih.

Ponudbe na: **Edmund Moster i drug, Zagreb.** 454 6-3

Bolestnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je Bogu vsemogočnemu bilo dopadljivo, poklicati k sebi našega preljubljenega, nepozabnega sina oziroma brata in nečaka, gospoda

Rudolfa Gajšek

kateri je, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, po daljši mučni bolezni, danes 8. aprila v 24. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragoga pokojnika se vrši iz hiše žalosti v Loki pri Žusmu v soboto, dne 10. aprila ob 3. uri popoldne na pokopališče na Žusmu.

Sv. maša zadušnica se boje brala v pondeljek 12. aprila v kapeli v Loki.

Loka pri Žusmu, dne 8. aprila 1920.

Florjan Gajšek, trgovec, veleposestnik, župan itd.

Friderik Gajšek
brat.

Leopoldina Gajšek
mati.

Hilda, Leopoldina, Fanika
sestre.

SALONSKI KONCERT v hotelu BALKAN V CELJU.

novodošle kapele

Začetek ob 6. uri. Postrežba prvovrstna. 264 50-8

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15 v Celju

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po (4%)
štiri od sto 156-7

Ekonom

z večletno prakso, absolvent kme-
tijske in travniške šole v Admontu,
vstopi v službo na večji graščini
ali veleposestvu. Ponudbe na
upravnishvo lista. 502 3-3

Maks Zabukošek

krojaški mojster
v Celju

Cankarjeva ulica
se priporoča za točno in so-
lidno izvršitev oblek za go-
spode. 11 15

Rud. Zontič

Celje, Kocenova ulica 2
(v bližini kolodvora).

Izdelovanje vseh
vrst čevljev, od
priprosti do naj-
finejših po dnev-
nih cenah. 45-13

Gostilna „Branibor“

priporoča cenj. gostom najboljša
domača vina ter vsak čas toplo
in mrzlo kuhinjo.

Za obilni obisk se priporoča
99 104-26 **A. Robek.**

V gostilni pri Kapucinskem mostu

se točijo pristna lju-
tomerska in haloška
vina. Vsaki dan sveže
pivo v sodčkih. Topla
in mrzla jedila vedno
na razpolago.

Za obisk se priporoča
Ana Mikuš.

206-8

Dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni
stavbeni inženir

Ljubljana, Hlišerjeva ulica 7.
Specijelno stavbeno podjetje
za betonske, železobetonske
in vodne zgradbe. 366 52-10

Izrada vodnih sil.

Po najnižji ceni se dobi

manufaktura,
modno blago,
perilo i. t. d.

233 50-9

v trgovini A. Frece, Celje

Narodni dom (tik trafike).

VINO na debelo!

BRAČA KASTL
ZAGREB, Gundulićeva ulica 14.

Telefon št. 21-28. 369 26-14

Telefon št. 135.

P. n.

Brzjavni naslov: Žito.

Usojamo si sl. trgovstvo obvestiti, da nam je poverila svetovnoznana
tovarna slanina, svinjske masti, in za izdelovanje mesnih izdelkov:

M. Gavriloviča sinovi d. dr. Petrinja,

edino zastopstvo za celo Slovenijo severno od Zidanega mosta do
državne meje. Imenovane izdelke imamo vedno v zadostnih mno-
žinah v zalogi v naših tukajšnjih skladiščih.

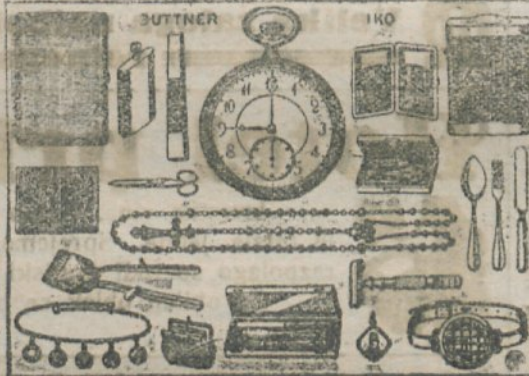
**Za velikonočne praznike je dospelo razno
južno sadje, vsake vrste kava in jedilno olje.**

Združene veletrgovine v Celju
A. Kolenc, Elsbacher, Cvenkel in Ravnikar.

436-3

Ena ura? katera trajno ve-

selje povzroča?

Samo Suttner-jeva ura!

Nikelnasta, po vsaki ceni in presene-
čeni bodete! Tudi verižice, prstane,
uhane, zaplestnice, stenske ure, za-
pestnice z urami in vsakovrstne po-
trebne reči kakor: škarje, nože, doze
za cigarete, nažigalnike, britve, de-
narnice, jedilno orodje, razna darila
za krste, imendane itd., kakor tudi
velika zaloga vsakovrstnih zlatih in
srebrnih predmetov.

Vse dobro in ceno! Zahtevajte cenike

od
H. Suttner, Ljubljana št. 983

1600 25-9

Proti:

Sladkorni bolezni,
bolezni jeter in ledvic,
otekični želodca in čreves,
kroničnemu katarju želodca in čreves,
žolčnemu kamenu,
hemoroidom in boleznim mehurja,
putiki in debelosti, je najboljšo sredstvo naravna
zdravilna mineralna voda „**Rogaška Slatina**“.

Rogaška Slatina

največje in najmodernejše zdravilišče v Jugoslaviji. — Hydroterapija, elektro-
terapija, inhalatorij, gimnastika za zdravljenje, kopeli z ogljikovo kislino,
solne, smrečne, parne, zračne, solne kopeli z vročim zrakom. — Vojaška god-
ba (42 mož med istimi absolvirani koservatoristi). — Za vsakovrstne zabave je
skrčljeno, kakor v največjih svetovnih zdraviliščih. (Umetniški koncerti, tom-
bole, plesni venčki, gledališke predstave, kino, izleti itd.)

Sezija od 1. maja do 15. oktobra.
Ravnateljstvo.

454 8-3

Divje peteline

gači Josip Pajtlar, nadučitelj
na Ponkvi, pošta Žalec. 486 5-4

Ravno so došle

večje množine blaga iz inozem-
stva, zato razpošiljam po celem
kraljestvu po zelo nizkih cenah:

Čaj	Havo
Kakao	Riz
Mandeljine	Olje
Čokolado	Milo
Papriko	Bonbone
Žafran	Konjak
Vanilijo	Rum
Rožice	Silvovko
Fige	Slive
Paradižnik	Kremo
Rozine	Sveče
Dišave	Testenine
Limone	Žveplo
Pomaranče	Galice

Anton Močnik

CELJE, Glavni trg.

275

-8

Jugoslovansko inženirsko podjetje

družba z o. z.

inženirska pisarna in stavbno podjetje
Ljubljana, Sodna ulica št. 2.

Maribor, Vitrinogrofova ulica št. 34.

Brzjavni naslovi:

JIP — Ljubljana, — JIP — Maribor.

Oddelek I. Projekti, proračuni. Nasvetovanje

in zastop. Presoja in stavbno nadzorstvo.

Oddelek II. Vodne gradbe; izraba vodnih

sil; poljedelska melioracija. Železne

konstrukcije.

Oddelek IV. Železnice, ceste, predori, mo-

stovi.

Oddelek V. Industrijska in gospodarska

poslopja.

Oddelek VI. Komercialno razpečevanje gra-

diva, orodja in industrijskih tvarin. 51-14

Zopet

ogromno poši-
ljev manufak-
ture naravnost
iz inozemstva je
prejela **tvrdka**
R. Stermecki

v Celju in sicer

volne, tiskane,

cefirja, etamina, batista za ženske o-

bleke, sukna, kamgarna in hlačevine

za moške obleke, belega in pisanega

platna za perilo, klota, cvilha, robcev,

svile in še mnogo raznega drugega

blaga, katero se prodaja zaradi nakupa

v velikanskih množinah po čudovito

nizkih cenah. Razen tega vedno velika

zaloga lastnega izdelka srajc, pred-

pasnikov, bluz, kril, ženskih, moških

in fantovskih oblek po zelo nizkih

cenah. Čevlji, ženski, moški in otroški

v velikanski izbiri, pristno ročno delo

lastnih čevljarjev. Ilustrovani cenik

zastonj! Na debelosamo v I. nadstropju.

Veletrgovina + razpošiljalna

R. Stermecki

Celje - Slovenija.

40-14

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

Delniška glavnica 30.000.000 kron.

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fond: nad 15.000.000 kron.

Podružnice

v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Mariboru, Borovljah ter ekspozitura v Pljuju.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči
račun prot ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev,
valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

296-7